

Sønderborg Kommune,
att. Hans Erik Jensen, heje@sonderborg.dk

Naturstyrelsen Sønderjylland,
att. Christian Bo Berg Mikkelsen, chbom@nst.dk

Kystdirektoratet
J.nr. 22/24001-3
Ref. Hanne Rungø Hilligsøe
11-01-2023

Dispensation til reparation af Gendarmstien og ændring af grøft inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til reparation af Gendarmstien og ændring af grøft inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommene matr. nre. 181 og 1605 Dybbøl Ejerlav, Dybbøl, 6400 Sønderborg, i Sønderborg Kommune.

Forud for ansøgningen har der været en dialog mellem ansøger og Kystdirektoratet, hvor direktoratet har vurderet at det ansøgte projekt ikke vil påvirke kystens udvikling på nuværende tidspunkt og derfor ikke er omfattet af kystbeskyttelseslovens § 16 a, stk. 3 (terrænændringer) (j.nr. 22/23819).

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

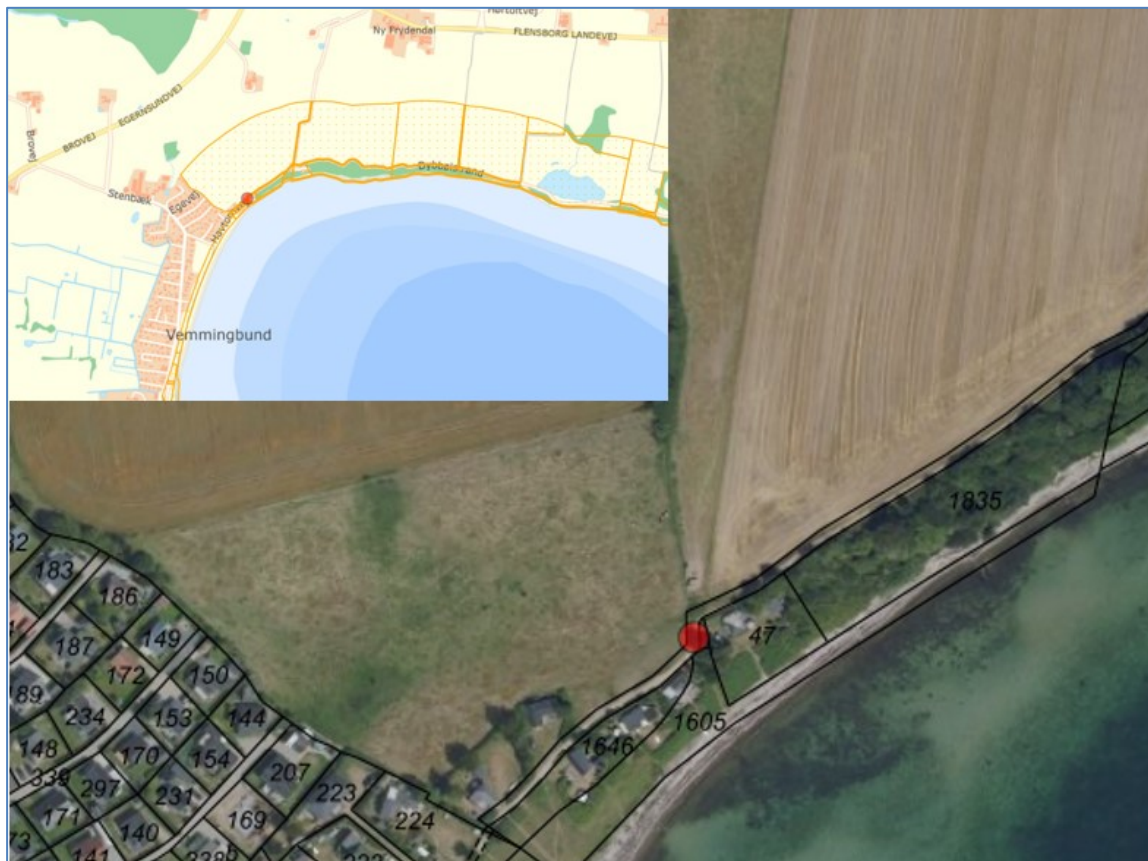
Redegørelse for sagen

Matr. nr. 181 og 1605 Dybbøl Ejerlav, Dybbøl ligger ved Vemmingbund syd for Dybbøl.

Matr. nr. 181 Dybbøl Ejerlav, Dybbøl udgør en del af Gendarmstien, og ejes af Naturstyrelsen. Det tilstødende areal matr. nr. 1605 Dybbøl Ejerlav, Dybbøl ejes af Sønderborg Kommune.

Lokaliteten ligger delvist inden for fredningen af Dybbøl Banke.

Lokaliteten ligger inden for strandbeskyttelseslinjen. Se figur 1.

Figur 1. Ortofoto 2022/matrikelkort. Øverst til venstre ses oversigtskort, hvor strandbeskyttede arealer er markeret med orange prikket signatur. På begge kort er lokaliteten, som ansøgningen vedrører, markeret med rød prik.

Gendarmstien er en vandrerrute, der går fra Padborg ved den dansk-tyske grænse til Høruphav på Als. Hvor Gendarmstien rammer Vemmingbund ønsker

Naturstyrelsen Sønderjylland at reparere stien samt at udskifte det rør, der fører overfladevand fra marken og stien ud til havet.

Projektet indebærer, at Gendarmstien skal skrubes af, så der laves hældning ud mod marken, hvorved vandet ledes væk fra sommerhusene. Stien genetableres med det afskrabede stabilgrus. Den eksisterende grøft rykkes tættere på Gendarmstien og gøres bredere, dybere og længere end den er i dag. Den nye grøft bliver ca. 0,6 m bred, 0,5-1,0 m dyb og 25 m lang.

Under stien er der et eksisterende Ø200 rør i plast på ca. 30 m, som også løber under matr. nr. 1605 Dybbøl Ejerlav, Dybbøl. I forbindelse med det ansøgte projekt anlægges en ny stenkiste, hvor der lægges et nyt Ø600 betonrør ned ved siden af det eksisterende rør. Rørudløbet er placeret i skrænten, og vandet løber herefter over stranden ud i havet på samme måde, som det er tilfældet i dag. Rørudløbet sikres mod fremtidig erosion med natursten. Rør og sten placeres under terræn og i ca. kote 2,5 m DVR90.

Projektet ønskes gennemført for at sikre området mod fremtidige skybrud og erosion af større mængder overfladejord fra de omkringliggende marker, grundet topografien. Der er desuden lavet tiltag i samarbejde med lodsejer af tilstødende mark, hvor der lægges ca. 0,5 ha i permanent græs.

Placeringen af de enkelte dele af projektet fremgår i figur 2 og 3.

Figur 2. Kortmateriale fra ansøgningen viser del af Gendarmstien og placering af de ansøgte tiltag. Rørudløbet er placeret ned mod kysten ved afslutningen af den gule streg. Der er sket en projektilpasning, således at det eksisterende Ø200 rør suppleres med et Ø600 rør. Den nye grøft er desuden ca. 25 m lang og ikke 16 m som det fremgår af skitsen. Se også figur 3.

Figur 3. Kortmateriale fra ansøgningen viser placering af eksisterende og ny grøft.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger op til det marine Natura 2000-område nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als. Natura 2000-området omfatter habitatområde H173 og fuglebeskyttelsesområde F64.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på at der er tale om reparation af en eksisterende sti, og at projektet hverken i anlægsfasen eller efterfølgende vil berøre de marine naturtyper eller påvirke arterne (marsvin, edderfugl og hvinand) på udpegningsgrundlaget for det nærliggende Natura 2000-område. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet lægger til grund for afgørelsen, at det ansøgte har til formål at vedligeholde Gendarmstien og sikre området mod fremtidige skybrud og erosion. Kystdirektoratet har i afgørelsen lagt vægt på Gendarmstiens rekreative, historiske og kulturelle betydning, samt at de ansøgte ændringer ikke har en væsentlig påvirkning på kystlandskabet.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til det ansøgte.

Med venlig hilsen

Hanne Rungø Hilligsøe
+45 20 85 56 17
hrh@kyst.dk

Bilagsliste:

- Bilag 1: Lovgivning
- Bilag 2: Klagevejledning
- Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 197

Afgørelsen er også sendt til:

- Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Sønderborg, soenderborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sønderjylland Øst, soenderjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Sønderborg, soenderborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, jyllandskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Fredningsnævnet for Syddanmark, sydlig del, syddanmarksyd@fredningsnaevn.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

**Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 197,
Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als**

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 173		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	
Arter:	Marsvin (1351)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 64		
Fugle:	Edderfugl (T)	Hvinand (T)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))